

September 2024

Social Media Protocol

Auteur(s)

PrivacyTeam

Definitief 3.0

Social Media Protocol Quadraam

Versie 3.0. Vastgesteld door het College van Bestuur op: 05 september 2023

Inleiding

Sociale media zijn niet meer weg te denken in onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij onderwijs. Sociale media zijn een verzamelbegrip voor online platformen¹ waar de gebruikers, zonder of met minimale tussenkomst van een professionele redactie, de inhoud verzorgen. Hieronder valt ook het gebruik van programma's waarmee online informatie kan worden opgezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk bijvoorbeeld aan Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, LinkedIn, Snapchat maar ook alle (nieuwe) hiermee vergelijkbare programma's en apps.

De door Quadraam beheerde platformen, zoals bijvoorbeeld It's Learning en Microsoft 365, worden niet gezien als sociale media.

Sociale media kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van Quadraam en haar scholen. Van belang is te beseffen dat, door het plaatsen van berichten op sociale media (ook onbewust), de goede naam van Quadraam, haar scholen en/of betrokkenen beschadigd kunnen raken. Om deze reden vragen wij om bewust met sociale media om te gaan.

Quadraam vertrouwt erop dat alle medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen verantwoord om zullen gaan met sociale media en heeft dit protocol opgezet om iedereen die bij Quadraam en haar scholen betrokken is of zich daarbij betrokken voelt daarvoor richtlijnen te geven.

1. Uitgangspunten

Algemeen uitgangspunt is dat gedrag op sociale media niet afwijkt van het 'real life' gedrag binnen Quadraam en haar stakeholders. Essentieel is dat Quadraam en de gebruikers van sociale media tegenover alle betrokkenen de reguliere fatsoensnormen in acht blijven nemen en de nieuwe (digitale) mogelijkheden met een positieve instelling benaderen.

- 1.1. Quadraam onderkent het belang van sociale media;
- 1.2. Dit protocol draagt bij aan een goed en veilig school- en onderwijsklimaat;
- 1.3. Dit protocol bevordert dat de instelling, medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers op sociale media communiceren in het verlengde van de missie en visie van Quadraam en daarbij de reguliere fatsoensnormen in acht nemen. In de regel betekent dit dat we respect voor de school en elkaar hebben, dat we verdraagzaam zijn en iedereen in zijn/haar waarde laten;
- 1.4. De gebruikers van sociale media dienen rekening te houden met de goede naam van de school en van iedereen die betrokken is bij de school;
- 1.5. Het protocol is opgesteld om alle betrokkenen bij de onderwijsinstelling, te beschermen tegen de mogelijke negatieve gevolgen van de sociale media.

¹ Onder de noemer sociale media worden onder andere weblogs of blogs, sociale bookmarking, videosites als YouTube, Vimeo, fora, op samenwerking gebaseerde projecten als Wikipedia, berichtendiensten als Whatsapp, Telegram en sociale netwerken als Facebook en Google+ geschaard. Via deze media delen mensen verhalen, kennis en ervaringen. Dit doen zij door berichten te publiceren of door gebruik te maken van ingebouwde reactiemogelijkheden. Voorbeelden van dit laatste zijn weblogs, waar lezers reacties achterlaten door middel van een reactieformulier of trackbacks.

2. Doelgroep en reikwijdte

- 2.1 Deze richtlijnen zijn bedoeld voor alle betrokkenen die deel uitmaken van Quadraam, dat wil zeggen medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en mensen die op een andere manier verbonden zijn aan Quadraam;
- 2.2 De richtlijnen in dit protocol hebben alleen betrekking op berichten die gerelateerd zijn aan de school of wanneer er sprake is van een overlap is tussen school, werk en privé.

3. Richtlijnen voor alle betrokkenen (medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers)

- 3.1 Het is medewerkers en leerlingen niet toegestaan om tijdens de lessen of daaraan gelijk te stellen situaties actief te zijn op sociale media, tenzij door de schoolleiding respectievelijk leraren hiervoor vooraf toestemming is gegeven;
- 3.2 Het is betrokkene toegestaan om kennis en informatie over de scholen en de leden van Quadraam te delen, mits het geen persoonsgegevens² betreft en andere betrokkenen niet schaadt.
- 3.3 De betrokkene is persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud die hij/zij publiceert op sociale media.
- 3.4 Elke betrokkene dient zich ervan bewust te zijn dat de gepubliceerde teksten en uitspraken voor onbepaalde tijd openbaar zullen zijn, ook na verwijdering van het bericht.
- 3.5 Quadraam vraagt aantoonbaar schriftelijke toestemming aan medewerkers, ouders of aan leerlingen ouder dan 16 jaar om foto-, film- en geluidsopnamen van aan school gerelateerde situaties, waarop zij zijn afgebeeld, op de school- en/of persoonlijke sociale media te zetten.
- 3.6 Als door betrokkenen de reguliere fatsoensnormen worden overschreden (bijvoorbeeld: hacken van een account, pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, radicalisering, zwartmaken of anderszins beschadigen) dan neemt Quadraam passende maatregelen.
- 3.7 Leerlingen en medewerkers houden zich aan het reglement internet en social media op school (zie bijlage 4).

4. Richtlijnen voor medewerkers

- 4.1 Medewerkers hebben een bijzondere verantwoordelijkheid bij het gebruik van sociale media: privémeningen van medewerkers kunnen eenvoudig verward worden met de officiële standpunten van de onderwijsinstelling.
- 4.2 Indien een medewerker deelneemt aan een discussie die (op enigerlei wijze) te maken heeft met Quadraam dient de medewerker te vermelden dat hij/zij medewerker is van Quadraam en welke functie hij/zij heeft.
- 4.3 Het is voor medewerkers niet toegestaan standpunten en/of overtuigingen uit te dragen die in strijd zijn met de missie en visie van Quadraam en haar scholen, en de uitgangspunten van dit protocol.
- 4.4 Als de medewerker op persoonlijke titel over Quadraam publiceert dient hij/zij het bericht te voorzien van de mededeling dat de standpunten en meningen in dit bericht eigen persoonlijke meningen zijn en los staan van eventuele officiële standpunten van Quadraam.
- 4.5 Het is de medewerker toegestaan om school/werk gerelateerde onderwerpen te publiceren mits het geen persoonsgegevens van medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen bevat.

² Persoonsgegevens is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene”); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon (artikel 4 AVG).

- 4.6 Ook mag de publicatie de naam en het imago van de school niet schaden.
- 4.7 Als online communicatie dreigt te ontsporen dient de medewerker direct contact op te nemen met zijn/haar leidinggevende om de te volgen strategie te bespreken.
- 4.8 Bij twijfel of een publicatie in strijd is met deze richtlijnen neemt de medewerker contact op met zijn/haar leidinggevende.

5. Sancties en gevolgen voor medewerkers en leerlingen

- 5.1 Medewerkers die in strijd handelen met dit protocol maken zich mogelijk schuldig aan plichtsverzuim. Alle correspondentie over dit onderwerp wordt opgenomen in het personeelsdossier.
- 5.2 Indien Quadraam de wijze van communiceren door (een) medewerker(s) als 'grensoverschrijdend' kwalificeert, dan wordt dit gemeld bij de Landelijke Vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.
- 5.3 Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar medewerkers toe rechtspositionele maatregelen genomen die variëren van waarschuwing, schorsing, berisping, ontslag en ontslag op staande voet;
- 5.4 Leerlingen en/of ouders/verzorgers die in strijd met dit protocol handelen maken zich mogelijk schuldig aan verwijtbaar gedrag. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het leerlingendossier.
- 5.5 Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar leerlingen en/of ouders/verzorgers toe maatregelen genomen die onder meer kunnen bestaan uit een waarschuwing, schorsing en verwijdering van school.
- 5.6 Wanneer de uitlating van leerlingen en/of ouders/verzorgers en medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt kan door Quadraam aangifte bij de politie worden gedaan.

6. Kennisgeving

Het is van belang dat alle betrokkenen op de hoogte worden gebracht van het Social Media Protocol Quadraam. Daarom zullen alle scholen van Quadraam op hun website en in de schoolgids melding maken van de afspraken omtrent het gebruik van sociale media.

Afspraken Quadraam over gebruik sociale media

Onder sociale media worden alle online toepassingen verstaan waarmee het mogelijk is met elkaar te communiceren en informatie te delen.

De schoolregels zijn ook van toepassing op het gebruik van sociale media.

- Er wordt niet gepest (zie de afspraken in het pestprotocol).
- Ieders vrijheid van meningsuiting wordt gerespecteerd. Dit betekent ook dat er verantwoord omgegaan wordt met deze vrijheid en dat anderen niet worden beledigd, bedreigd of gediscrimineerd.
- Iedereen is zelf verantwoordelijk voor wat hij/zij schrijft of plaatst en kan daarop worden aangesproken.
- Dat geldt ook voor het delen en verspreiden van een uiting van een ander.
- Ieders privacy wordt te allen tijde gerespecteerd.
- Informatie over of van derden wordt alleen verspreid als die derden daar toestemming voor hebben gegeven.
- Er worden geen berichten geplaatst die het imago van leerlingen, ouders/verzorgers, medewerkers van de school of de school zelf kunnen schaden.
- Bij een klacht over een uiting op sociale media, die betrekking heeft op de school, en/of bij overtreding van deze afspraken, heeft de school het recht op te treden.

Afspraken rond het gebruik van sociale media zijn opgenomen in het Social Media Protocol Quadraam (versie mei 2023).

Bijlage 1:

Do's and Dont's sociale media voor medewerkers

- 👍 Bij onderwerpen gerelateerd aan Quadraam maak je duidelijk of je op persoonlijke titel of namens Quadraam publiceert.
- 👍 Als medewerker van Quadraam publiceer je geen vertrouwelijke informatie op sociale media.
- 👍 Ga niet in discussie met een leerling of ouder/verzorger via sociale media.
- 👍 Je bent altijd een vertegenwoordiger van Quadraam, óók als je een privémening verkondigt. Bij twijfel, niet publiceren.
- 👍 Als medewerker van Quadraam ben je persoonlijk verantwoordelijk voor wat je publiceert.
- 👍 Als medewerker van Quadraam weet je dat publicaties op sociale media altijd vindbaar zijn.
- 👍 Bij twijfel over een publicatie of over de raakvlakken met Quadraam neem je contact op met je leidinggevende.
- 👍 Wordt geen 'vrienden' op sociale media met leerlingen.

Bijlage 2:

Do's and dont's sociale media voor leerlingen

- 👍 Maak gebruik van de onbegrensde mogelijkheden van sociale media, op een positieve manier!
- 👍 Voor alle vakken op school kun je via sociale media aan informatie komen.
- 👍 Samen huiswerk of een opdracht maken is ook via sociale media heel handig.
- 👍 Realiseer je dat op internet de hele wereld mee kan kijken. Dus ook toekomstige werkgevers.
- 👍 Wat je online schrijft in een opwelling lucht even op. De gevolgen kunnen erg groot zijn. Bespreek jouw gevoelens daarom direct offline met de juiste persoon.
- 👍 Kritiek is niet leuk, feedback is leerzaam.
- 👍 Een negatief imago is voor niemand leuk. Laten we samen zo veel mogelijk 'Vind ik leuks' verzamelen.
- 👍 Pesten, roddelen of ruzie maken is ook online niet stoer.
- 👍 Bedenk, voor je een foto of filmpje deelt waar anderen op staan, hoe je het zou vinden als een ander zoiets over jou deelt. Bij twijfel, niet doen!
- 👍 Deel jij je foto's alleen met vrienden of mag de hele wereld ze zien? De instellingen van jouw profiel kun je namelijk gemakkelijk wijzigingen van openbaar naar privé.
- 👍 Schrijf jouw bericht, maak het nog leuker met een foto of filmpje, denk erover na of je wilt dat dit bericht voor altijd online staat, ook als jouw kleinkinderen straks online zijn. Helemaal tevreden? Plaats!

Bijlage 3:

Achtergrondinformatie

Bedenk dat...

- het gebruik van sociale media 'real time' gebeurt. Eén druk op de knop en jouw bericht staat direct online.
- online informatie misschien wel eeuwig online staat. Het is niet altijd gemakkelijk om informatie naderhand te (laten) verwijderen. Bedenk dus goed hoe je wilt overkomen in tekst, beeld en geluid, en niet alleen voor dat ene moment. Werkgevers, leerlingen en ouders zoeken soms op Google naar meer informatie.
- het een ongeschreven regel is om eenmaal geplaatste berichten niet te verwijderen. Met een druk op de knop (*real time*) worden ook foute berichten online geplaatst. Probeer de eerste te zijn om je eigen fouten te corrigeren, zonder eerdere berichten per definitie te wijzigen of te verwijderen. Vermeld daarbij dat jij degene bent die het bericht wijzigt. Geef bij verwijdering een goede reden.
- je ook rekening dient te houden met het wettelijk vastgelegde auteurs-, beeld- en citaatrecht. Het is verboden om, zonder toestemming van de maker, andermans werk te publiceren.
- bij schending van deze wet je een zware (geld)boete kunt krijgen.
- sociale omgangsvormen online net zo goed gelden als offline. Respecteer degene tot wie je je richt. Laster, beledigingen en obsceniteit zijn niet geoorloofd. De privacy van anderen wordt gerespecteerd.
- je zoveel mogelijk inhoudelijk dient te reageren op stukken van anderen. Alleen je mening geven, zonder onderbouwing daarvan, vervuult de discussie en zegt meer over de schrijver van de reactie dan over het stuk. Onthoud dat dit soort reacties ook in Google naar boven kunnen komen.
- sociale media soms als gevolg kunnen hebben dat er een grijs gebied ontstaat tussen privé en werk. Wanneer je op een persoonlijke blog over je werk schrijft kun je een disclaimer opnemen waarin staat dat deze blog jouw persoonlijke standpunt weergeeft en dat dit niet overeen hoeft te komen met het standpunt van Quadraam.

Bijlage 4:

Reglement internet en social media op school

Sociale media spelen een belangrijke rol in het leven van leerlingen en onderwijzend personeel. Het gebruik van sociale media is onderdeel van het gedrag van leerlingen binnen de school. Sociale media kunnen helpen om het onderwijs te verbeteren en de lessen leuker te maken, om contact te houden met vrienden, te experimenteren en grenzen te verleggen. Maar sociale media brengen ook risico's met zich mee, zoals pesten en het ongewild delen van foto's of andere gegevens.

Met dit reglement kan het gesprek op school, in de klas maar ook thuis gevoerd worden over wat er acceptabel is op sociale media (en wat niet). De afspraken zijn van toepassing op alle leerlingen van de scholen van Quadraam, voor het gebruik van sociale media op mobiele telefoons en andere (mobiele) devices. Niet alleen op school en in de klas, maar ook in het mediagebruik buiten de school.

Onder het gebruik van sociale media verstaan we het gebruik van programma's waarmee online informatie kan worden opgezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk bijvoorbeeld aan Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, Snapchat maar ook alle (nieuwe) hiermee vergelijkbare programma's en apps.

Afspraken bij het gebruik van internet en sociale media

1. Dit reglement is van toepassing op alle leerlingen van de scholen van Quadraam, onafhankelijk van de plaats waar zij hun sociale media gebruiken.
2. We behandelen elkaar netjes en met respect, en laten iedereen in zijn waarde. Daarom pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, beschadigen we elkaar niet en maken we elkaar niet zwart.
3. Iedereen is verantwoordelijk voor wat hij/zij zelf plaatst op sociale media, en kan daarop aangesproken worden. Ook het doorsturen (*forwarden*) en herplaatsen (*retweeten*) zijn handelingen waar je op aangesproken kunt worden.
4. Zorg dat je weet hoe de sociale media werken voordat je ze gebruikt, zorg dat de instellingen goed staan en je niet meer informatie deelt dan je wilt. Alles wat wordt gecommuniceerd via internet en sociale media blijft nog lang vindbaar.
5. Bij het gebruik van internet en sociale media houden we rekening met de goede naam van de school en iedereen die daarbij betrokken is zoals docenten, onderwijsondersteunend personeel en ouders.
6. We helpen elkaar om goed en verstandig met sociale media om te gaan en we spreken elkaar daarop aan. Als dat niet lukt, dan vragen we daarvoor hulp aan onze docent/mentor, afdelingscoördinator of directeur.
7. De docent moet vooraf toestemming geven om een mobiele telefoon of sociale media in de les te gebruiken. Tijdens examens, toetsen, overhoringen en proefwerken gelden aangepaste regels.

8. We respecteren elkaars privacy. Bij het gebruik van internet en sociale media worden er daarom geen informatie, foto's of video's verspreid over anderen, als zij daar geen toestemming voor hebben gegeven, of als zij daar negatieve gevolgen van kunnen ondervinden.
9. Internet en sociale media worden alleen gebruikt voor acceptabele doeleinden. Het is daarom niet toegestaan om op school:
 - a. sites te bezoeken of informatie te downloaden en te verspreiden die pornografisch, racistisch, discriminerend, beledigend of aanstootgevend zijn;
 - b. hacken en ongeoorloofd toegang te krijgen tot niet-openbare sites of programma's;
 - c. informatie, foto's of video's te delen waarvan duidelijk is dat die niet bedoeld zijn om verder te verspreiden. Hou je wachtwoorden geheim;
 - d. verzonnen berichten versturen of een fictieve naam gebruiken als afzender;
 - e. iemand lastig vallen, te achtervolgen of te 'flamen'.

Als iemand over de voorgaande punten informatie krijgt aangeboden, wordt dat gemeld aan de docent of /mentor of de directeur/rector].

10. Als er gebruikt wordt gemaakt van internet en sociale media via van het netwerk van de school, dan mag dat de kwaliteit van het (draadloze) netwerk niet in gevaar brengen of schade aan personen of instellingen veroorzaken. Het hacken, overmatig downloaden of overbelasten van het netwerk is natuurlijk verboden.
11. Het leggen van contact, het volgen van elkaar of 'vriend worden', is een bewuste keuze waar goed over nagedacht is. We weten wie de andere persoon is.

Leerlingen en medewerkers van school worden geen 'vrienden' met elkaar op sociale media, tenzij het gaat om een door de medewerkers gebruikt professioneel account (waar geen persoonlijke informatie over de medewerker op is geplaatst).

12. Als er geconstateerd wordt dat de afspraken niet worden nageleefd, wordt dit eerst met de betrokkene besproken. Bij een ernstige overtreding kan de directie van de school besluiten een maatregel op te leggen, die kan bestaan uit het uitsluiten van toegang tot het netwerk van de school, het opleggen van een disciplinaire maatregel (straf) of in het uiterste geval het schorsen of verwijderen van de leerling van school. Hierbij wordt er altijd contact opgenomen met de ouders van de leerling. Daarnaast kan de directie contact opnemen met de politie indien er sprake is van een strafbaar feit.